

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 28. september 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af barselsloven

(Midlertidig ret til dagpenge ved pasning af børn som følge af covid-19)

[af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 13, stk. 1, om, at der skal gå 30 dage fra lovforslagets fremsættelse, til det kan vedtages ved 3. behandling.

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling, og fra bestemmelsen i § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling.

2. Ændringsforslag

Beskæftigelsesministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

3. Indstillinger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stilede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget har presset på, for at regeringen skal komme med et løsningsforslag til de økonomisk udfordrede forældre, som har været nødsaget til at passe deres børn i dagtimerne. V er derfor meget tilfredse med, at der nu er fundet en løsning, så forældrene ikke skal frygte for økonomien, når de skal passe deres barn i dagtimerne.

V er tilfredse med, at den medfølgende ekstraregning til midlertidig ret til barselsdagpenge ikke bliver pålagt arbejdsgiverne, som lige nu står i en meget alvorlig økonomisk situation. Ledighedskøen er på kort tid vokset markant, og der er mistet mange danske arbejdspladser. Aftalen giver dermed både ro til lønmodtagerne og arbejdsgiverne. Det er nødvendigt, hvis Danmark skal komme sikkert gennem den økonomiske krise.

V er glade for, at løsningen tilgodeser både lønmodtagere og de selvstændige erhvervsdrivende. Det har været afgørende for V, at de selvstændige ligeledes blev inkluderet i aftalen, og at de dermed får én bekymring mindre i en utryk hverdag, der er præget af coronakrisen.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget kan støtte forslaget om at finde en løsning på problemer, hvor børn hjemsendes fra dagtilbud, institution eller skole på grund af covid-19.

EL er tilfredse med, at der findes en løsning inden for barselsdagpengesystemet. EL er dog af den opfattelse, at problemet ikke løses for alle forældre. Hvis et barn hjemsendes til observation for covid-19, er problemet lige stort for de forældre, hvis barn testes positiv, og de forældre, hvis barn testes negativ. Forældrene får ikke lov til at sende barnet af sted igen, før der foreligger en negativ test. Derfor burde det være tilstrækkelig indikation på seriositeten, at barnet testes – uanset om testen er positiv eller negativ. Såfremt testen er negativ, burde forældrene ligestilles med de forældre, hvis børn hjemsendes på grund af konstateret smitte i deres nære gruppe.

Derudover forudser EL en meget bureaukratisk arbejdsgang, når begge forældres arbejdsgivere skal udstede dokumentation for, at der ikke er alternative muligheder, for at forældrene kan passe det syge eller hjemsendte barn.

EL håber, at ordningen reelt kan komme de forældre til gavn, som den er tiltænkt.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af beskæftigelsesministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I den under nr. 1 foreslåede § 26 b, indsættes i stk. 1 som 2. pkt.:

»En forælder, der har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, har ikke ret til dagpenge efter 1. pkt.«
[Præcisering af, hvilke regler der finder anvendelse, når både betingelserne for ret til sygedagpenge og for ret til barseldagpenge efter § 26 b er opfyldt]

2) I den under nr. 1 foreslåede § 26 c ændres i stk. 2, 2. pkt., »når barnet kan komme i skole eller institution igen« til: »når barnet kan komme i dagtilbud, skole eller institution m.v. igen«.
[Sproglig præcisering]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det følger af § 7 i lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 107 af 2. februar 2020, at en person, der er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, har ret til sygedagpenge, hvis personen i øvrigt opfylder betingelserne for sygedagpenge, herunder beskæftigelseskravet.

Beskæftigelseskravet for ret til sygedagpenge er for lønmodtagere, at den pågældende f.eks. er i beskæftigelse og har været beskæftiget i mindst 240 timer inden for de seneste 6 afsluttede kalendermåneder forud for første fraværsdag og i mindst 5 af disse måneder har været beskæftiget i mindst 40 timer i hver måned.

Arbejdsgiveren har i perioden fra den 27. februar 2020 til den 31. december 2020 ret til refusion fra kommunen i de første 30 kalenderdage af sygefraværet, hvis lønmodtagerens uarbejdsdygtighed efter § 7 skyldes covid-19, jf. § 53 b, stk. 1.

En selvstændig har i perioden fra den 27. februar 2020 til den 31. december 2020 ret til sygedagpenge fra kommunen i de første 2 uger af sygeperioden, hvis den selvstændiges sygefravær skyldes covid-19, jf. § 43 a, stk. 1.

Bestemmelserne kom ind i lov om sygedagpenge ved lov nr. 212 af 17. marts 2020 om ændring af lov om sygedagpenge. Det fremgår af bemærkninger til loven, at:

»En person, der er konstateret smittet med covid-19, må som udgangspunkt antages at være uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom og dermed have ret til sygedagpenge.

For en person, der er sat i karantæne på grund af smitterisiko for covid-19 uden selv at være konstateret syg, men efter en konkret lægelig vurdering antages sandsynligvis at (kunne) være smittebærer, og det efter Sundhedsstyrelsens vurdering er afgørende, at personen er i karantæne og dermed eventuelt ikke kan arbejde af hensyn til bl.a. at modvirke spredning af smitte, kan karantænen sidestilles med, at personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Det

forudsættes, at der er tale om en løbende og aktiv, individuel opfølgning fra sundhedsmyndighederne af den karantænesatte person.«

Følgende fremgår af vejledning nr. 9343 af 22. juni 2020 om udvidet ret for arbejdsgiver til refusion og for selvstændige til sygedagpenge som følge af covid-19:

»Karantæne-situationen var bl.a. relevant, da der stadig kun sås enkelte importerede tilfælde af covid-19 i Danmark. Da arbejdede Sundhedsstyrelsen ud fra en såkaldt inddæmningsstrategi. Denne gik ud på hurtigt at få diagnosticeret dem, der var smittet, foretage smitteopsporing af mulige kontakter og karantænesætte personer, som vurderedes at være i risiko. Formålet var at forsinke spredningen af covid-19 i det danske samfund.«

I Sundhedsstyrelsens retningslinjer »COVID-19: Smitteopsporing af nære kontakter« af den 16. juni 2020, som beskriver rammerne for programmet for smitteopsporing af nære kontakter til personer, som er testet positiv for ny coronavirus, opfordres personer, der er testet positive for ny coronavirus, til hurtigst muligt at kontakte de personer, de har været i nær kontakt med. Det kaldes kontaktopsporing. De personer, der skal kontaktes, kaldes nære kontakter. Ifølge retningslinjerne skal nære kontakter tage kontakt til Coronaopsporing eller til deres egen læge med henblik på at blive henvist til test for ny coronavirus. Herefter skal de selv booke tid til to test via coronaprover.dk. Nære kontakter bør iværksætte frivillig selvisolation, indtil der foreligger svar på første testresultat. Hvis testen er negativ, kan de afslutte selvisolation og f.eks. tage på arbejde, handle ind m.v.

Nære kontakter i selvisolation som følge af smitteopsporing kan sidestilles med, at personen er (helt eller delvist) uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom efter § 7, hvis personen ikke kan arbejde (fuldt ud) hjemmefra.

I Sundhedsstyrelsens informationsskrivelse »Til dig, der er nær kontakt til en person, der er testet positiv for ny coronavirus« som opdateret den 18. september 2020, fremgår det, at som såkaldt nær kontakt anses en person, som har været tæt på en smittet person, dvs. en person, som er testet positiv for ny coronavirus, i perioden fra 48 timer før personens symptomer startede, og indtil 48 timer efter at personens symptomer er ophørt.

Det fremgår videre, at den forælder, som passer et barn, som er testet positiv, bør gå i selvisolation fra resten af familien sammen med barnet, vente til barnet er smittefri (dvs. 48 timer efter symptomerne er forsvundet, eller 7 dage efter at testen er taget, hvis barnet ikke har symptomer) og lade sig teste hurtigst muligt som nær kontakt.

Ved § 1, nr. 1, i lovforslaget er det i § 26 b, stk. 1, foreslået, at en lønmodtager i et ansættelsesforhold eller en selvstændig erhvervsdrivende, som er forælder til et barn under 14 år, der er konstateret smittet med covid-19 og af denne årsag ikke kan komme i dagtilbud, skole eller institution m.v., har ret til dagpenge til pasning af barnet fra Udbetaling Danmark, jf. § 26 c.

Det betyder, at en forælder, som for at passe barnet selv isolerer sig med sit barn under 14 år, der er smittet med covid-19, vil kunne have ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, og

samtidig få ret til dagpenge efter den foreslåede § 26 b, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, herunder beskæftigelseskravene.

For lønmodtagere er beskæftigelseskravet for ret til barselsdagpenge, at den pågældende f.eks. dagen før fraværet eller på første fraværsdag er i beskæftigelse og har været beskæftiget i mindst 160 timer inden for de seneste 4 afsluttede kalendermåneder forud for fraværsperioden og i mindst 3 af disse måneder har været beskæftiget i mindst 40 timer i hver måned. Beskæftigelseskravet for ret til barselsdagpenge er således for lønmodtagere lempeligere end beskæftigelseskravet for ret til sygedagpenge. Med det fremsatte forslag vil der dermed kunne opstå tvivl om, hvilke regler der finder anvendelse, når der med Sundhedsstyrelsens gældende retningslinjer for smitteopsporing og selvisolation er sammenfald i anvendelsesområdet for reglerne om sygedagpenge og de foreslåede regler om dagpenge ved pasning af et covid-19-smittet barn.

Det foreslås derfor, at det indsættes i § 26 b, stk. 1, som 2. pkt., at en forælder, der har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, ikke har ret til dagpenge efter 1. pkt.

Ændringsforslaget præciserer, at en person ikke vil kunne have ret til både sygedagpenge efter lov om sygedagpenge og dagpenge efter de i lovforslag nr. L 214 foreslåede regler i barselsloven (dobbeltsforsørgelse).

Ændringsforslaget præciserer endvidere, at reglerne om sygedagpenge vil have forrang for de foreslåede regler. Det er således ikke hensigten med lovforslag nr. L 214 at ændre ved den ret, som en forælder kan have efter sygedagpenge-loven, eller på en eventuel pligt for en arbejdsgiver til at skulle betale løn under sygefraværet. Hvis sygedagpengelovens bestemmelser er opfyldt, er der således ret til sygedagpenge, herunder eventuelt som refusion til en arbejdsgiver.

Ændringsforslaget betyder endvidere, at i det omfang, der ikke er ret til sygedagpenge for en forælder, der passer et

barn, som er testet positiv for covid-19, kan der være ret til barselsdagpenge ved pasning af barnet.

Til nr. 2

Der er tale om en sproglig præcisering, som følge af at der i resten af de foreslåede §§ 26 a-26 c anvendes udtrykket »dagtilbud, skole eller institution m.v.«.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 22. september 2020 og var til 1. behandling den 24. september 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget er ikke forinden fremsættelsen sendt i høring. Under hensyn til at lovforslaget hastebehandles, er lovforslaget heller ikke sendt i høring samtidig med fremsættelsen.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 3 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 5 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenborg (S) Bjarne Laustsen (S) fmd. Jan Johansen (S) Jens Joel (S) Jeppe Bruus (S) Kasper Sand Kjær (S)

Leif Lahn Jensen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Samira Nawa (RV) Kathrine Olldag (RV) Karsten Hønge (SF)

Halime Oguz (SF) Jette Gottlieb (EL) Victoria Velasquez (EL) Christian Juhl (EL) Torsten Gejl (ALT) Hans Andersen (V)

Anne Honoré Østergaard (V) Carsten Kissmeyer (V) Morten Dahlin (V) nfm. Anni Matthiesen (V) Ulla Tørnæs (V)

Bent Bøgsted (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Naser Khader (KF) Birgitte Bergman (KF)

Lars Boje Mathiesen (NB) Alex Vanopslagh (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		